

Participació Ciutadana. Les 25 propostes de l'Entesa per Sabadell

1 - La participació com a eina de la ciutadania

En els darrers anys s'ha anat produint un distanciament entre la classe política i la ciutadania, una divergència entre les formes de fer política i el paper de la societat civil. La política ha esdevingut una activitat desprestigiada, i els polítics han perdut credibilitat. Aquest fenomen, que no deixa de sorprendre en una democràcia tan jove com la nostra, respon a diferents factors, però potser els més destacats són els casos de corrupció i malversació de fons que han protagonitzat alguns polítics, així com el fet que els interessos dels ciutadans i ciutadanes generalment no es tinguin en compte fora dels períodes electorals.

Paral·lelament, al marge de les vies de representació política, han anat sorgint moviments reivindicatius molt sòlids, amb presència en forma de xarxa, i amb una projecció destacada als mitjans de comunicació, com el moviment antiglobalització, la Xarxa per l'Abolició del Deute Extern, la Plataforma Aturem la Guerra, etc.

En aquest context, cada cop són més les veus que reclamen una participació més activa en els processos de presa de decisions, un model oposat radicalment a la delegació que implica limitar-se a dipositar el vot un cop cada quatre anys. Moltes persones i organitzacions reivindiquen canals per interferir en les decisions polítiques, però també per trobar espais per a la reflexió i el diàleg, per a la crítica i l'accés a la informació amb transparència.

L'Entesa per Sabadell defensa un model de democràcia participativa que fomenti la implicació activa de la ciutadania en les decisions polítiques. Un model que reconegui els polítics com a gestors dels recursos col·lectius, però que atorgui el protagonisme al conjunt de la societat.

La participació ciutadana és el camí per reconciliar la societat civil amb la política municipal, aconseguint que els ciutadans i ciutadanes se sentin identificats amb la tasca del govern municipal, donant veu i vot a les diferents organitzacions que coneixen tant les mancances de la ciutat com el seu potencial, facilitant la implicació de les persones no associades, elaborant propostes consensuades per millorar la qualitat de vida, i col·laborant per establir les prioritats de Sabadell.

2 - Quatre anys de pseudoparticipació a Sabadell

La participació ciutadana és una de les assignatures pendents de Sabadell. Tot i que fa molts anys que es van posar en funcionament els primers Consells de Districte, actualment aquests no compleixen una funció veritablement participativa, ni tenen capacitat de gestió real. En els darrers quatre anys, aquesta realitat s'ha intensificat, i els consells de districte han esdevingut un espai de saturació informativa, sense competències per a la presa de decisions.

Paral·lelament, s'han creat molts organismes teòricament participatius, com la Taula de Mobilitat o el Consell d'Igualtat Home-Dona, que han seguit el mateix model d'ofegar els assistents amb informació, sense distribuir-la amb antelació, impossibilitant la preparació de les reunions i la discussió dels temes a les entitats. Aquestes estructures de vegades fins i tot han tingut un efecte desmobilitzador sobre les entitats. D'altra banda, els organismes que ja existien, com el Protocol pel Rodal de Sabadell,

la Taula de patrimoni, el Consell Escolar Municipal, etc., han anat perdent funcions i espaiant les seves reunions.

Però el mecanisme estrella d'aquest període havien de ser els pressupostos participatius, una iniciativa que hauria pogut ser innovadora i dinamitzadora d'una nova manera de fer, però que ha estat un dels grans paranys del govern Bustos i ha creat un efecte de desconfiança ciutadana envers els processos participatius perquè no s'han dut a la pràctica les propostes que van consensuar els i les participants. Per exemple, mentre una de les conclusions del procés va ser que calia vetllar per la protecció del rodal mitjançant parcs urbans i corredors verds, l'equip de govern va decidir imposar el projecte del zoo en un dels pocs espais que queden de l'entorn de la ciutat, sense tenir en compte les opinions dels sabadellencs i sabadellenques.

La trajectòria de l'equip de govern durant aquests quatre anys s'ha caracteritzat per intentar oferir una imatge que no es correspon en absolut amb les actuacions de l'alcalde i els regidors i regidores, per utilitzar el discurs del valor de la participació de manera estèril, per actuar sense tenir en compte les opinions i la sensibilitat de la gent. En definitiva, pel foment de la "pseudoparticipació".

3 - El compromís d'Entesa per Sabadell amb la participació ciutadana

L'Entesa per Sabadell es compromet a aplicar mecanismes de participació ciutadana en els processos de presa de decisions. L'aposta de l'Entesa per la participació es concreta en 4 línies d'actuació:

a) La participació ciutadana ha d'impregnar tots els processos quotidians de presa de decisions i ha d'implicar tots els sectors socials.

1. Elaboració d'un programa transversal de participació ciutadana, que impliqui totes les regidories amb l'objectiu d'apropar les polítiques municipals a la ciutadania i el teixit associatiu.
2. Renovació dels Consells de Districte per convertir-los en eines actives de participació amb capacitat de gestió, abandonant el model de mer intercanvi d'informacions.
3. Dotació de continguts i ampliació de la capacitat de gestió dels diversos òrgans sectorials de participació, com el Consell Escolar Municipal, el Consell d'Igualtat Home-Dona, la Taula de Patrimoni, el Protocol del Rodal, el Consell de la Gent Gran, etc.
4. Creació del Consell dels Infants.
5. Posada en marxa de la Taula de Joves de Sabadell com a eina de relació estable, de debat i corresponsabilització en la gestió de projectes amb les entitats juvenils.
6. Modificació del Reglament Orgànic Municipal (ROM) per afavorir la participació ciutadana en els plens municipals.
7. Redacció d'un Protocol sobre participació ciutadana, on s'especifiqui quines són les funcions de cada mecanisme participatiu i quina és la seva capacitat de decisió.

b) Cal establir mecanismes participatius extraordinaris per prendre decisions que afectin el conjunt de la ciutat o que puguin implicar conflictes.

8. Participació ciutadana en l'elaboració dels Pressupostos municipals i en l'establiment de prioritats de les inversions anuals, amb caràcter políticament vinculant.
9. Formació de Consells de Ciutat per a tractar les propostes municipals que afectin el model de ciutat o impliquin conflictes entre diferents col·lectius.
10. Formació de Consells de barri en cas de problemàtiques o propostes relatives a un barri concret.
11. Concursos d'idees per al disseny de la Festa Major, Carnestoltes i Cavalcada de Reis.

c) L'Ajuntament ha de garantir l'accés a la informació a tots els i les integrants dels diferents consells i taules de participació, però també al conjunt de la ciutadania.

12. Mecanismes per posar a l'abast de tota la ciutadania i les entitats d'informació municipal objectiva i transparent.
13. Foment de l'ús de les noves tecnologies per accedir a la informació.
14. Impuls del correu electrònic per crear canals de comunicació entre la ciutadania i l'administració.
15. Estudi de la possible aplicació de sistemes de "democràcia electrònica".
16. Aplicació del potencial de les noves tecnologies per optimitzar la gestió i l'atenció municipal als ciutadans i ciutadanes

d) Reconeixement del paper central de les entitats i foment dels valors de l'associacionisme.

17. Elaboració d'un pla per a la gestió compartida dels centres cívics amb la col·laboració de les entitats
18. Organització d'una fira anual d'entitats per a potenciar el teixit associatiu.
19. Audiència semestral amb les entitats.
20. Participació directa de les entitats en l'organització de les festes populars.
21. Construcció d'un Casal d'entitats a l'espai que ocupa actualment el CEIP Carme Simó, a la plaça del Gas.
22. Creació d'una oficina municipal de suport a les entitats a l'antic edifici de la Funerària, amb assessoria jurídica i fiscal.
23. Disseny de programes de formació sobre participació ciutadana i altres eines de gestió adreçats als membres d'entitats.
24. Millora dels canals de comunicació i coordinació entre el teixit associatiu i l'Ajuntament.
25. Impuls de les iniciatives que surten del moviment associatiu per al disseny de projectes i programes socials

Portar a la pràctica aquestes propostes implica repensar les relacions establertes entre l'Ajuntament i les entitats, però també entre l'Ajuntament i el conjunt de sabadellencs i sabadellenques. Tot plegat per construir un nou marc de corresponsabilitat en què tothom -en qualitat de ciutadà o ciutadana i tenint accés a tota la informació proporcionada pels experts en cada tema- pugui opinar, debatre i decidir el futur de la ciutat.